

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

22. novembar 2013

KRAJ GODINE OBELEŽEN DESETINOM MEGA POSLOVA

VREME ZA

KUPOPRODAJE

[ROSNJEFTU DEO MORGANA?](#)

[CARLOS SLIM U REPSOLU?](#)

[WARREN BUFFET U EXXON-U](#)

ANALIZA REUTERSA
[EU RAFINERIJE U 2013.](#)

[RIM PRODAJE 3% ENIJA](#)

[ENI: GASPROMNJEFTU JAMAL](#)

[EU GASOVODNE STRATEGIJE](#)

[HERNADI O POLITICI ZAGREBA](#)

NUJORK, MOSKVA - Ruska kompanija Rosnjeft pregovara o kupovini odeljenja za trgovanje naftom Morgan Stanley-a, javlja **Reuters** pozivajući na izvore u sektoru. Ova globalna banka već više od godinu dana pokušava da proda ili odvoji svoje odeljenje za kupovinu i prodaju sirovina, zbog povećane kontrole nad aktivnostima banke i strožih zahteva za kapitalom. U strukturi Rosnjefta postoje dve trgovinske kompanije

- Rosneft trading i TNK trading international. **Bloomberg** od jedne upućene, neimenovane, osobe saznaje 21. novembra da su u opciji kako prodaja kompletnog servisa, tako jednog dela, uz mogućnost da Morgan zadrži neke poslove sa naftnim derivativima. Za sada niko od aktera ne želi da komentariše informaciju.

MOSKVA – Igor Sečin, predsednik Rosnjefta, najplaćeniji je direktor u Rusiji, pokazuje lista primanja ruskih top menadžera, koju je u četvrtak objavilo lokalno izdanje časopisa Forbes. Sečin je prošle godine ostvario zaradu (plata i bonusi) od 50 miliona dolara, pa je sa lanjskog trećeg mesta, došao na čelo liste. Ispod njega je predsednik VTB Banke Andrej Kostin (35 mil.\$), a treći je čelnik Gasproma Aleksej Miler koji je u 2012. zaradio 25 miliona dolara. Studija pokazuje da su čelnici javnih kompanija imalo osetno veća primanja od kolega iz privatnog sektora, prenosi ruska agencija **RIA Novosti**.

Forbes

21.11.2013 14:09 Регист

Реклама

Спешн купитъ кусочек
Итали: распродажа
исторических зданий

Реклама

Хотите получить
возможность заработать на
спорте? Инвестируйте в него

События ▾ Мнения Рейтинги Миллиардеры Компании ▾ Све

Рейтинги 21.11.2013 00:06 4 Редакция Forbes

25 самых дорогих топ-менеджеров России — 2013: рейтинг Forbes

Список возглавил президент «Роснефти» Игорь Сечин с доходом \$50 млн. Руководители госкомпаний, как и год назад, оккупировали верхнюю часть рейтинга →

MEKSIKO – Prvi sa Forbesove liste bogataša, meksički telekomunikacioni magnat Carlos Slim u partnerstvu sa tamošnjom nacionalnom naftnom kompanijom Pemex, planira da kupi udeo od

Carlos Slim

Antonio Brufau

10% u španskoj naftnoj kompaniji Repsol, objavljuje madridski list **ABC**. Pemex već poseduje udeo od 9,3% u Repsolu, pa bi sa dodatnim navodno planira I da smeni

sadašnjeg čelnika španske kompanije Antonia Brufaua, koji blokira investiranja u argentinska ležišta gasnih škriljaca. Dan kasnije informaciju je demantovao CEO Pemex-a, Emilio Lozoya izjavivši da njegova kompanija ne namerava da uvećava udeo u Repsolu. “Naša kritika tiče se primanja čelnika Repsola ... jer je nelogično da predsednik (Brufau) dobija godišnje platu od sedam miliona evra za rezultate upadljivo lošije od njegovih konkurenata”. Lozoya je dodao da je Pemex za sada ostvario “nula” zarade na udeo u Repsolu, prenosi **Reuters**.

NUJYORK – Četvrti sa Forbesove liste bogataša, američki investitor Warren Buffett (foto), kupio je za 3,45 milijardi dolara akcije u američkom naftnom kolosu ExxonMobil. Vest da je Buffet-ova kompanija Berkshire Hathaway krajem prošle nedelje realizovala ovaj posao odmah je podigla vrednost akcije Exxon-a i donekle neutralisala efekte pada zarade te najveće svetske naftne kompanije u 3.kvartalu od 18%. **EnergyLiveNews**

MADRID - Španska naftna kompanija Cepsa ugovorila je kupovinu međunarodne naftno-gasne istraživačke i proizvodne firme Coastal Energy, sa E&P poslovima u jugoistočnoj Aziji za 2,23 milijardu dolara i peuzimanje dugovanja neobjavljene visine, prenosi **Reuters**. Očekuje se da posao bude zaokružen u prvom kvartalu 2014. (1Q14).

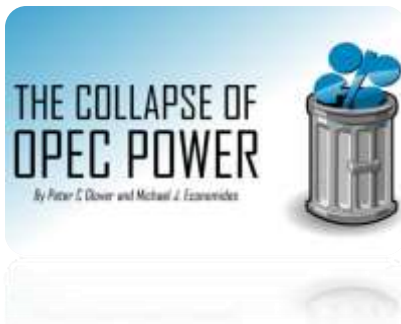
BAKU – Azerbejdžanska državna kompanija SOCAR obustavila je transport nafte pravcem Baku-Novorosijsk, nezadovoljna tarifama koje traži ruska gasovodna kompanija Transnjeft. Umesto toga, transport izvozne nafte je preusmeren naftovodima u zapadnom pravcu Baku-Supsa i Baku-Tbilisi-Čejhan.

Potpredsednik SOCAR-a David Mamadov je saopštio 21. novembra da cena transporta koju traži ruska strana nije prihvatljiva. **abc.az**

MOSKVA – Gasprom njeft je odložio početak proizvodnje iz džinovskog iračkog naftnog polja Badra do 2014. godine iz razloga bezbednosti i logističkih problema, saopštila je 19. novembra kompanija. Reuters potseća da su prošle nedelje desetine šiitskih muslimanskih radnika i njihovih pristalica opustošile kamp Schlumbergera na polju Severna Rumaila pošto je jedan od inostranih radnika te logističke kompanije navodno uvredio njihovu religiju. Gasprom njeft odluku pojašnjava i kašnjenjem odobravanja tendera od strane vlasti Iraka, kao i nekih produženih carinskih procedura. Kompanija je ranije saopštila da iz Badre planira u 2017. proizvodnju od 170.000 barela nafte na dan. **Reuters**

DUBAI - OPEC će iduće godine verovatno morati da smanji proizvodnju, zbog rasta isporuka sirove nafte iz ne-OPEC zemalja, SAD, Kanade, Brazila i Kazahstana, ocenjuje u analizi Citigroup. Prema ekspertima Banke ne-OPEC snabdevanje uvećaće se u 2014. za 1,7 miliona barela dnevno. Istovremeno bi potražnja za OPEC-ovom naftom mogla da se smanji na 29 mbd, odnosno za 1,1 mbd u odnosu na ovu godinu, stoji u analizi. **Bloomberg**

RIM – Vlada Italije u četvrtak je usvojila plan prodaje državnih udela ukupne vrednosti do 12 milijardi evra u 2014. godini, gde se izdvaja udeo od 3% u naftnom kolosu Eni, koji sam treba državi da donese prihod od dve milijarde evra. Odluka je posledica prigovora Brisela na budžetske rashode Rima i trebalo bi da obezbedi Italiji prava na ekstra javna ulaganja u 2014. **Dow Jones**

LONDON- Evropske rafinerije nafte bore se da spasu ono što je ostalo od jedne od najgorih godina u istoriji ovog sektora, obeležene padom proizvodnje zbog visokih cena sirovine i recesije, objavljuje **Reuters**. U isto vreme jača konkurencija većih, savremenijih i efikasnijih američkih, bliskoistočnih i azijskih prerađivača. Eksperti procenjuju da će se do 2020. ugasiti oko 15% postojećih kapaciteta u EU, odnosno dva miliona barela dnevne prerade. Prema podacima IEA, od 2008. zatvoreno je 16 evropskih rafinerija, kapaciteta 1,7 mbd, da bi 2012. ukupna prerada u Evropi iznosila oko 16 mbd. Prve koje bi u 2014. mogle biti zatvorene su zastarele rafinerije na Mediteranu, poput Cepsine na Tenerifama i Hellenic Petroleum-ove u Solunu. Prerada sirove nafte u Evropi u septembru je pala na najniži nivo od aprila 1991, dok bi

oktobarski podaci mogli biti još gori. Istovremeno su rafinerijske marže na severozapadu Evrope i oblasti Mediterana pale na negativnu teritoriju u avgustu i septembru, da bi se jedva nešto oporavile u oktobru – kada sezona remonta po pravilu treba da donese skok zarada. Bruto marže na preradi Brenta očekuje se da u 2013. u proseku iznose 1,10\$, u poređenju sa 4,1\$ iz 2012, pokazuje analiza konsultanta Wood Mackenzie. Pri tom su još teže prošle mediteranske rafinerije, delom oslonjene na ruski Ural, kome cenu dižu sankcije Iranu i pad

izvoza iračke nafte. Situaciju pogoršava i pad proizvodnje iz Severnog mora, pa će evropske rafinerije morati da isprazne skladišta sirove nafte do kraja godine kako bi popravile poslovne rezultate. Dodatni problem je višak zaliha benzina, a manjak dizela, jer su evropske rafinerije mahom građene 60-tih i 70-tih godina za proizvodnju tog goriva, da bi bile zatečene orijentacijom potrošača na dizel motore kasnijih decenija. Na sve ovo se nadovezuje pojačani izvoz američkog dizela u Evropu, koji je u septembru dostigao rekord svih vremena. Jedan od glavnih razloga što kompanije dodatno nisu ugasile neprofitabilne rafinerije su stroga evropska pravila koja čine ovaj postupak komplikovanim. Evropski prerađivači lobiraju u EU da standardizuje i pojednostavi pravila, kako bi se olakšalo zatvaranje gubitaških rafinerija, a da s druge strane izgradi podsticaje za investicije u modernizaciju pogona. EU trenutno sprovodi “fitness proveru” evropskog rafinerijskog sektora, koja bi trebalo da bude završena u 2014.

OSLO - Statoil je prihvatio kaznu od 10 miliona Nkr (1,22 mil.€) jer je u maju 2011. otpremio otpadnu vodu za pranje naftovodom sa svoje offshore platforme Oseberg C (foto) u norveškom delu Severnog mora. Tom prilikom transportovano je, mimo propisa, oko 180 kubika vode zaprljane i sredstvima za pranje tim cevovodom. Državna kompanije je priznala prekršaj i prihvatila kaznu lokalnih vlasti, prenosi **Upstream**.

GORIVO NOVE GENERACIJE

Njima je potrebno gorivo, a Vama maksimalna snaga.

BRISSEL – Kada 28. novembra stupa na snagu petogodišnji režim carinjenja argentinskog i indonežanskog biodizela, nametnutog posle anti-dampinške istrage EU, kompanije iz pomenutih zemalja izgubiće deo tržišta ovog goriva na račun evropskih proizvođača, piše **Bloomberg**. Ove carine su više nego dva puta veće od privremenih, koje je EU uvela u maju ove godine. EU je 2009. godine iz sličnih razloga uvela petogodišnje antidampunške carine na uvozni američki biodizel, kao i posebne anti-podsticajne carine na pojedine proizvođače ovog goriva iz SAD, što je zaustavilo uvoz “zelenog goriva” iz SAD u EU u vrednosti milijardu dolara godišnje. U prostor su tada uskočili argentinski i indonežanski proizvođači i uvećali svoj zajednički udeo na EU tržištu na 19,3% do juna 2012. sa 9,1% u 2009. Osim anti-dampinških carina, EU razmatra i uvođenje posebnih anti-podsticajnih

carina na biodizel iz pomenute dve države. Istraga je pokrenuta u novembru 2012, a odluka bi trebalo da se saopšti 10. decembra.

BEČ – OMV već nekoliko nedelja ne proizvodi naftu u Libiji, zbog nestabilne bezbedonosne situacije u toj zemlji, rekao je u utorak finansijski direktor kompanije. David Davies je precizirao novinarima da OMV obično proizvodi oko 32.000 barela nafta na dan u Libiji, za koliko je sada smanen njegov output.

4-traders.com

VAŠINGTON – Američka administracija predložila je smanjenje predloženog udela biogoriva koje bi moralo da bude blendirano u potrošnji benzina i dizela u toj državi, što agencije tumače ustupkom američkoj tradicionalnoj naftnoj privredi. Predlog Agencije za zaštitu prirodne sredine (EPA) da u 2014. potrošnja etanola bude 15,21 milijarda galona je za 16% ispod cilja određenog 2007, prenosi *EnergyLiveNews*.

PRIRODNI GAS

MILANO – Italijanski Eni saopštio je u sredu da je dogovorio prodaju svog udela u zajedničkom ulaganju Arctic Russia, firmi Yamal Development, čiji su vlasnici Gasprom njeft i ruski Novatek, za

2,17 milijardi evra. Ugovorom, potpisanim u Moskvi, Eni prodaje 60-procentni udeo u Arctic Russia, ulaganju koje je ujedno vlasnik 49% firme Severenergia. Prethodno je italijanski Enel prodao svojih 40% u Arctic Russia ruskoj državnoj naftnoj kompaniji Rosnjeft, koja je tako došla i do udela od 19,6% vlasništva u kompaniji SeverEnergia. Yamal Development Gasprom njefta i Novateka će posle realizacije ugovora sa Enijem postati vlasnici 80,4% firme Severenergia. Njen značaj ogleda se u licencama za polja gasa u regionu Jamal Nenec odakle bi do 2017. trebalo da dostigne proizvodnju od 36 milijardi kubika. *AFP, Dow Jones, Upstream*

ATINA – Energetski regulatori Albanije (ERE), Grčke (RAE) i Italije (AEEG) usvojili su tarifna pravila predložena od strane kompanije TAP AG za Transjadranski gasovod (TAP), kojim će se preko te tri države transportovati azerbejdžanski gas do Evrope. Pravila uključuju metodologije za određivanje cena pristupa i korišćenja transporta gasa gasovodom TAP i važiće kako za kapacitete koji podležu pravilu obaveznog pristupa treće strane, tako i kapacitete izuzete od ovog propisa. Pravila predviđaju i sniženje tarifa u slučaju budućih povećanja rezervisanih transportnih kapaciteta, kao i prihvatanje različitih nivoa rizika kod investiranja u početne kapacitete i ulaganja u buduća proširenja. Finalna investiciona odluka za gasovod TAP očekuje se pre kraja ove godine, prenosi Energia.gr

MOSKVA – Gasprom je saopštio da se ne očekuje smanjenje cena gasa koji prodaje Ukrajini, kao i da kompanija nije sa tom zemljom dogovorila bilo kakvu mogućnost isplaćivanju dugovanja na rate. Saopštavajući ovo, portparol Gasproma Sergej Kuprijanov (foto) rekao je da cena gasa za Ukrajinu ostaje ista, kako je predviđeno i međusobnim ugovorom. Ukrajina je prošlog petka nastavila te nedelje obustavljen tranzit ruskog gasa, posle čega su mediji nagađali da iza toga stoji neki od pomenutih mogućih ustupaka Gasproma. Reuters

VLADIVOSTOK – Gasprom će investirati 13,5 milijardi dolara u LNG projekat kod Vladivostoka, kazao je u sredu guverner lokalnog regiona, što je dvostruko više od ranije saopštenih podataka iz ruske kompanije (220 mlrd.RUB, ili 6,7 mlrd.\$), javlja **Reuters**. Portparol Gasproma je, doduše, objasnio da nova cifra, pred same fabrike za utečnjavanje gasa, uključuje infrastrukturu poput luke, gasovoda i električne centrale. Guverner Primorska Vladimir Mikluševski je podatke objavio na vladinom portalu, posle sastanka sa predsednikom Gasproma Aleksejem Milerom. Reuters, poređenja radi, navodi da ruski naftni kolos Rosnjeft i njegov američki partner Exxon Mobil planiraju da u svoj LNG projekat na Sahalinu, dva do tri puta manjeg proizvodnog kapaciteta (5 miliona tona) od Gaspromovog (10-15 mil.tona), investiraju 15 milijardi dolara.

BRISEL – Ukrajinski i slovački gasovodni operateri su pred potpisivanjem ugovora koji će omogućiti Evropskoj uniji reverzibilne isporuke gasa Ukrajini, iz pravca Slovačke, saopšteno je iz

Evropske komisije. Portparolka EK Marlene Holzner kazala je u utorak, 19. novembra da bi do potpisivanja ugovora moglo doći narednih dana. **Reuters** konstatuje da bi to bio klimaks pregovora koje je pre više od godinu dana inicirao EU komesar za energiju Guenther Oettinger. Gas bi se transportovao fizički obrnutim smerom, koristeći postojeće neiskorišćene kapacitete gasovoda, plus malu sekciju gasovoda koji će iduće godine biti

izgrađen. Ukrajina bi 29. novembra na samitu Istočnog partnerstva u Vilnjusu trebalo da potpiše više ugovora o trgovinskoj i drugoj saradnji sa EU. Reuters navodi da je Gasprom nezadovoljan što se na ovaj način njegov gas reeksportuje u Ukrajinu (trenutno iz Mađarske, Nemačke i Poljske), ali malo šta može da preduzme jer ovo nije protiv EU zakona. Reverzibilni transport gasa iz Slovačke je od posebnog značaja za Ukrajinu zbog velikih kapaciteta slovačkog gasovoda, ali je politički osetljivo pitanje za Bratislavu, kojoj je Rusija takođe ključni izvoznik gasa.

AŠGABAT – U toku su pregovori o izgradnji trans-kaspijskog gasovoda koji bi išao od Turkmenistana, preko Azerbejdžana do Zapadne Evrope, premošćavajući Rusiju, kazao je 19. novembra u Ašgabat u šef misije EU u Turkmenistanu Denis Daniilidis. U govoru na naftno-gasnoj konferenciji, diplomata je dodao da je ostalo da se reši nekoliko finalnih pitanja pre potpisivanja ugovora. Daniilidis je rekao da bi trans-kaspijski gasovod mogao biti sagrađen pre pune implementacije tzv. južnog evropskog gasnog koridora, zamišljenog da transportuje do EU kaspijski i bliskoistočni gas. **RIA Novosti**

SARAJEVO - Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u utorak je donela odluku o prodaji preko berze svog udela od 22,1% u kompaniji Energopetrol, koja je od 2006. u većinskom vlasništvu konzorcijuma INA-MOL. Kako je saopšteno nakon sednice Vlade, posao prodaje 1.215.11 akcija Energopetrola će sprovesti Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH. INA i MOL su 67% udela u sarajevskoj naftnoj firmi, uključujući tu osim maloprđajne mreže i veliki naftni terminal kod Sarajeva kupili za 112,5 miliona evra, s tim da se 75 odnosio na planirane investicije koje ni do danas nisu u ccelini realizovane. Preostalih 11% vlasničkog udela u Energopetrolu u vlasništvu je malih akcionara. **SEEbiz**

SARAJEVO - Šuhret Fazlić, direktor Agencije za privatizaciju kazao je za **Al Jazeera** da je odluka da se brzo proda udeo u Energopetrolu donesena "zbog mogućnosti da Vlada ostane bez ičega zbog rapidnog gubitka kapitala, koji je zaključno sa 2012. nadmašio visinu kapitala". On je dodao da odluka nema veze s narušenim odnosima između Ine i MOL-a, već se radi o "zaštiti državnog kapitala". Fazlić je naglasio da je pitanje kako će se akcije Energopetrola prodavati, ali da se u slučaju prodaje svih deonica može očekivati iznos od oko 3,5 miliona evra.

BUDIMPEŠTA - Mađarski sukob s Hrvatskom oko kompanije INA tiče se korporativnog upravljanja, a nije reč o međunarodnom sporu oko državne kontrole energetske firme, rekao je

u središtu za američku tv mrežu CNBC predsednik MOL-a Zolt Hernadi. "Neki ljudi u firmi i u vladi žele da INA radi po državnom modelu što znači na osnovu kratkoročnih a ne dugoročnih ciljeva, koji su ključni", rekao je Hernadi. MOL ima 49,1% akcija Ine, a hrvatska vlada 44,84%. Protiv Hernadija Hrvatska je raspisala

crvenu Interpolovu poternicu i Evropski nalog za hapšenje zbog sumnje da je dao mito bivšem premijeru Ivi Sanaderu kako bi MOL dobio upravljačka prava u Ini. MOL je početkom novembra objavio da je ovlastio odbor izvršnih direktora da započnu s pripremama za prodaju MOL-ovog udela u Ini nekoliko sati nakon što je završen drugi krug pregovora između hrvatske vlade i MOL-a o međusobnim odnosima u Ini.

У СЛУЖБИ ВАШЕГ ПОСЛОВАЊА

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника, која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Нашим члановима смо подршка у свакодневном пословању уз услуге пословног информисања и саветовања, едукације и стручног усавршавања и заштите интереса пред државним органима и институцијама.

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

 **ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

